

OP HET STRAND

informatie: strandbroeders

Informatie Strandbroeders

Jaarlijks broeden er honderden zeldzame vogels op het Nederlandse strand. Het valt niet mee om jongen groot te krijgen in die ruige gebieden; er is maar weinig beschutting tegen harde wind en hoog water. Toch heeft het ook voordelen om op het strand te broeden. Eten is er binnen handbereik en strandbroeders hebben op het strand weinig concurrentie van andere vogels. Op stranden waar in de broedtijd veel mensen komen, krijgen de vogels geen kans. Ze moeten dan zo vaak van hun nest vluchten dat de broedsels meestal mislukken.

Solobroeders en koloniebroeders

Bontbekplevieren en strandplevieren hebben het liefst een eenzaam plekje om te broeden, maar dwergsterns zoeken elkaar juist op. Zij broeden in een kolonie, met z'n allen dicht bij elkaar. Als groep staan ze sterker tegen rovers. Bij gevaar stijgen de sterns

met de hele groep op en proberen ze de vijand zoveel mogelijk in de weg te vliegen. Dat gaat echt op zijn sterms: met heel veel kabaal.

Toneelstukjes

De eitjes in het nest van een strandbroeder hebben zo'n goede schutkleur, dat je ze bijna niet ziet liggen. Toch merk je het wel degelijk, wanneer je te dicht in de buurt komt van een nest. Dwergsterms laten dan luidkeels van zich horen. Plevieren voeren een toneelstukje op. Wanneer je vlakbij een nest van een bontbekplevier komt, zul je één van de ouders met een lamme vleugel weg zien strompelen. De vogel probeert de naderende vijand zo van het nest weg te lokken. Wanneer je de 'zielepoot' probeert te pakken, zul je merken dat deze op het laatste nippertje wegvliegt, zonder een spoor van de zogenaamde handicap. Dit truckje werkt vooral goed bij hongerige vossen en andere landroofdieren, zoals verwilderde katten. Die proberen de zwakke vogel te vangen en worden zo steeds verder van het nest gelokt.

Voordelen van broeden op het strand

Door de onbeschutte omgeving lijkt het kale zand geen ideale plaats om te nestelen. Toch heeft broeden op het strand ook voordelen; het eten is er namelijk binnen handbereik. Sterms kunnen zo de zee in plonzen voor een portie vis en plevieren kunnen

dribbelend naar de vloedlijn op zoek naar kleine bodemdieren. En omdat de meeste andere vogelsoorten het strand niet echt een aantrekkelijke plek vinden om er te broeden, hebben de strandbroeders weinig concurrenten voor de beste nestplaatsen.

Te druk

De strandbroeders in de kustgebieden hebben het moeilijk. De meeste stukken strand zijn te druk geworden. Waar te veel auto's, zonaanbidders, wandelaars, honden, vliegeraars en mountainbikers zijn, broeden geen bontbekplevieren, strandplevieren of dwergsterns meer. Van de bontbekplevieren zien we dat ze tegenwoordig zelfs uitwijken naar het binnenland, in stille hoekjes op industrieterreinen, op bouwlocaties of in de uitgestrekte en rustige Flevopolder. Alleen wanneer stukken strand in de broedperiode worden afgesloten en beschermd, willen strandbroeders er nog wel komen.

Overstromingsgevaar

In juni 2012 stak er in het Waddengebied een westerstorm met uitschieters naar windkracht 9 op. Dit betekende een ramp voor veel strandbroeders. Door de harde wind stuwde het water hoger op dan normaal. Op de Boschplaat op Terschelling zagen de vogelwachters van Staatsbosbeheer de nesten van onder andere noordse sterns in het

water verdwijnen. De zeldzame strandplevier die daar ook broedt had geluk; die jongen waren al even uit het ei en konden naar hogere delen vluchten. Ook op de Vliehors, een zandvlakte aan de zuidwestkant van Vlieland, spoelden de nesten van de noordse sterns en visdieven weg. Op Texel hielden de dwergsterns op de Hors het ook niet droog. Medewerkers van Staatsbosbeheer vonden alleen de omheining terug die was opgezet om de nesten tegen voetgangers te beschermen. Van de nesten zelf geen spoor.